

Vergaderjaar 2013–2014

22 112

Nieuwe Commissievoorstellen en initiatieven van de lidstaten van de Europese Unie

Nr. 1744

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 29 november 2013

Overeenkomstig de bestaande afspraken heb ik de eer u hierbij vier fiches aan te bieden die werden opgesteld door de werkgroep Beoordeling Nieuwe Commissievoorstellen (BNC).

Fiche 1: Mededelingen gezonde en resultaatgerichte regelgeving (REFIT) en verbetering evaluaties (Kamerstuk 22 112, nr. 1743)

Fiche 2: Mededeling over vuurwapens en de interne veiligheid van de EU

Fiche 3: Richtlijn uniforme btw aangifte (Kamerstuk 22 112, nr. 1745)

Fiche 4: Verordening aanpassing comitologie post-Lissabon (PRAC – delegatie/uitvoering) (Kamerstuk 22 112, nr. 1746)

De Minister van Buitenlandse Zaken,
F.C.G.M. Timmermans

Fiche: Mededeling over vuurwapens en de interne veiligheid van de EU

1. Algemene gegevens

Titel voorstel

Mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees parlement inzake vuurwapens en de interne veiligheid van de EU: de burgers beschermen en illegale handel ontwrichten

Datum ontvangst Commissiedocument

21 oktober 2013

Nr. Commissiedocument

COM (2013) 716

Pre-lex

http://ec.europa.eu/prelex/detail_dossier_real.cfm?CL=nl&DosId=1041326

Nr. impact assessment Commissie en Opinie Impact-assessment Board

Niet opgesteld

Behandelingstraject Raad

JBZ-Raad

Eerstverantwoordelijk ministerie

Ministerie van Veiligheid en Justitie

2. Essentie voorstel

De mededeling schetst de situatie dat in de EU om en nabij 20% van alle civiele vuurwapens in de wereld wordt geproduceerd en 80 miljoen vuurwapens in omloop zijn, waarvan een half miljoen vermist of gestolen. Met de komst van 3D-printers zijn de risico's van illegale vervaardiging van vuurwapens verder toegenomen. Vuurwapens hebben legale en verantwoorde civiele toepassingen, maar ze worden ook gebruikt om misdrijven mee te plegen. De Commissie stuurt aan op een geïntegreerd vuurwapenbeleid van wetgeving, operationele actie, opleiding en EU-financiering. De focus ligt op het vrijwaren van de legale markt, waarborgen dat er minder wapens in handen van criminelen vallen, het vergroten van de druk op illegale markt en ontmoediging van het misbruik van vuurwapens. De mededeling zelf bevat vooral voornemens tot onderzoek (te verrichten door de Commissie) op basis waarvan – op basis van een effectbeoordeling in 2015 – nieuwe evenredige en zo nodig wetgevende voorstellen zullen worden gepresenteerd.

3. Wat is de Nederlandse grondhouding ten aanzien van de bevoegdheidsvaststelling, subsidiariteit en proportionaliteit van deze mededeling en de eventueel daarin aangekondigde concrete wet- en regelgeving? Hoe schat Nederland de financiële gevolgen in, alsmede de gevolgen op het gebied van regeldruk en administratieve lasten?

De mededeling zelf bevat nog geen concrete wet- en regelgevingsvoorstellen. Wel doet de Commissie binnen zijn competentie een aantal onderzoeksvoorstellen voorstellen tot ondersteuning van operationele activiteiten. Naar het oordeel van Nederland doen zich geen problemen voor met betrekking tot de bevoegdheidsvaststelling. De EU heeft bevoegdheden ten aanzien van de interne markt en strafrechtelijke samenwerking in strafzaken.

Wat betreft de subsidiariteit en proportionaliteit van deze mededeling is Nederland positief. In een Europa zonder grenzen vormt illegaal wapenbezit een extra risico waar passend op gereageerd moet worden. De Commissie kiest logischerwijs voor een aanpak die begint met het verrichten van (eigen) onderzoek teneinde beter zicht te krijgen op de problematiek en mogelijke antwoorden. Vervolgacties, die pas na 2015 vorm krijgen, zijn primair preventiegericht en hebben als doel het voorkomen dat wapens in de illegaliteit verdwijnen. Nederland acht dit een juiste opeenvolging van acties.

De Europese Commissie verwacht geen extra uitgaven die ten laste komen van de EU-begroting. Door nationale diensten of Europol uit te voeren operationele activiteiten zullen eventueel financieel ondersteund worden uit al bestaande budgetlijnen als het EU-fonds voor interne veiligheid, het budget van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid, het Europese nabuurschapsinstrument, het instrument voor pre-toetredingssteun en het stabiliteitsinstrument. De gevolgen op het gebied van regeldruk en administratieve lasten op nationaal niveau zijn als nihil in te schatten. Wel stelt de Commissie dat de nationale wetgevingen inzake vuurwapens moeten worden geharmoniseerd. Nederland kent een restrictief vuurwapenbeleid en de bestrijding van illegale wapenhandel – hoewel niet geprioriteerd – valt onder de aanpak van georganiseerde criminaliteit. Gelet op het voorgaande en ook in acht genomen de internationale tendens die richting stringentere regelgeving gaat, is Nederland voorstander van harmonisatie van nationale stelsels. Harmonisatie, mits die geen inbreuk maakt op het deel van de huidige controlestrategie (bij de buitengrenzen) welke nog door de lidstaten zelf wordt bepaald. In die zin kan Nederland zich in principe ook vinden in de globale voornemens en gedachten van de Commissie voor verdergaande actie en regelgeving die eventueel na 2015 vorm kan krijgen. Eventuele gevolgen voor de nationale begroting worden ingepast in de begrotingen van de beleidsverantwoordelijke departementen, conform de regels budgetdiscipline.

4. Nederlandse positie over de mededeling

Nederland is positief over de mededeling. Nederland kent een restrictief vuurwapenbeleid en is voorstander van verdergaande Europese actie op dit terrein.

De mededeling bevat een voorstel voor een geïntegreerd beleid om de bedreiging van de veiligheid van de EU als gevolg van misbruik van vuurwapens tegen te gaan. Daarbij wordt uitgegaan van een viertal prioriteiten, te weten:

1. Het vrijwaren van de legale markt voor civiele vuurwapens.
2. Waarborgen dat er minder vuurwapens in handen van criminelen vallen.
3. De druk op de criminele markt opvoeren.
4. Zorgen voor beter inlichtingenwerk.

Nederland kan instemmen met deze prioriteiten die goed aansluiten bij het bestaande nationale beleid.

Per prioriteit wordt door de Europese Commissie aangekondigd dat een aantal onderwerpen op het gebied van vuurwapens nader zal worden onderzocht. Dit betreft onder meer de volgende onderwerpen:

1. EU-norm voor de markering van alle civiele en militaire wapens, essentiële onderdelen, munitie en verpakking van munitie;
2. Registratie en screening van tussenpersonen (wapenhandelaren) verplicht stellen;

3. Eis voor ieder die een vergunning wil om een wapen te verkopen, verwerven of ter beschikking van anderen wil stellen om een uitgewerkt register bij te houden van de soorten, hoeveelheden, herkomst en locatie van vuurwapens;
4. Richtsnoeren ontwikkelen om te helpen voorkomen dat illegale wapens via wapenbeurzen op de markt komen;
5. Minimumnormen voor veilige bewaring van vuurwapens;
6. Kosten-batenanalyse van het verplicht stellen van een «smart-gun» beveiliging voor alle legaal verkochte vuurwapens in de EU;
7. Bindende regels tracering die aansluiten bij het internationale traceringsinstrument en best practices;
8. Gemeenschappelijke definities van vuurwapengerelateerde strafbare feiten en minimumsancties;
9. Plan voor het verzamelen van gegevens over vuurwapens en richtsnoeren voor de eindgebruiker:
 - Nationale risicoanalyses
 - Registratie van teruggevonden wapens
 - SIS (Schengen Informatie Systeem) signalering van verloren en gesloten wapens
 - Gebruikmaking van het SIENA-communicatie systeem (Secure Information Exchange Network Application) van Europol, waarmee operationele en strategische misdaad-gerelateerde informatie tussen de lidstaten, Europol en derden waar Europol samenwerkingsovereenkomsten mee heeft kan worden uitgewisseld.

Nederland kan instemmen met deze onderzoeksplannen van de Commissie, want zij kunnen bijdragen aan het bereiken van de eerder vermelde prioriteiten.

Dit nader onderzoek kan vervolgens aanleiding zijn voor verdergaande wetgevingsvoorstellen door de EC in 2015. Het is op dit moment niet goed mogelijk om een inschatting te maken van de gevolgen van eventuele wetgevingsvoorstellen van de Europese Commissie voor de Nederlandse wet- en regelgeving, aangezien nog niet bekend is hoe deze voorstellen eruit zullen zien. Wel is het zo dat Nederland momenteel reeds een restrictief vuurwapenbeleid kent, hetgeen reeds tot uitdrukking komt in de Nederlandse wetgeving op dat gebied. Het is desalniettemin mogelijk dat beleidsaanpassing of wetwijziging nodig is als de Commissie met wetgevingsvoorstellen komt.

Nederland zal eventuele verdere voorstellen van de Commissie te zijner tijd elk op zijn inhoud beoordelen.